

ŠKOLOVINY

e - časopis

Spojená škola

2018/2019

Máj

Spojená škola

Kontakt

Adresa školy: Škola 478, 086 33 Litvňov

Telefón: 0544798211

E-mail: spojenskolajitnva@gmail.com

Webstránka: www.spojenskolajitnva.edu.page.org

Milí čitatelia,

o chvíľu sa za nami zavrú školské brány. Takmer uplynul ďalší rok a Vy ste znova o niečo starší a múdrejší. Aj keď to nie je až také dlhé obdobie, úplne inak je to ale z pohľadu žiaka. Náš školský časopis sa tento rok ukázal v úplne novom šate.

Chceli a stále Vám chceme priblížiť dianie v našej škole, zaznamenať udalosti, ktoré sa týkali žiakov i učiteľského zboru. Predsavzali sme si informovať, pýtať sa Vás na Vaše názory, prinášať zaujímavosti a v neposlednom rade aj zabávať. Či sa nám to podarilo, to už necháme na Vás. Zatiaľ sme Vám priniesli deväť čísel časopisu Školoviny. Pre niekoho málo, tí čo sa podieľali na ich príprave vedľa, koľko času a driny to stálo. Skromne si však myslím, že to stálo za to. Celej redakčnej rade za to patrí moja vďaka, hlavne jeho „zdravému“ jadru. A tí, ktorí neveria, že to nie je jednoduché a majú odvahu a chuť si to skúsiť, pozývam medzi nás do redakčnej rady v novom školskom roku. Stretli sme sa nielen s pochopením, ale i s kritikou. Vďaka za kritické slová, určite ich použijeme na zlepšenie. Počuli sme, že niektoré rubriky sú nezaujímavé. No nezabúdajte, že v našej škole máme veľké vekové rozpätie žiakov – od šesť po šesťnásťročných. Malým sa exkurzie páčia, veľkým nudia. Veľkí chcete kritiky a zamyslenia, malí tomu nerozumejú... Nedá sa ulahodiť všetkým. Pýtate sa, načo nudné štatistiky o výsledkoch súťaží. Veľkú časť to možno nezaujíma. Úplne iný pohľad na uverejnenie svojho mena má niekto, kto na sebe pracoval a niečo dosiahol. Je ľahké byť kritický a haniť, zostať pasívny. Oveľa ťažšie je prekonať samého seba a niečo dokázať.

Milí naši čitatelia, v mene redakčnej rady Vám ďakujeme, že si čítate náš školský časopis.

šéfredaktor

- 2 Medzinárodné dni v mesiaci Máj
- 3 Máj je časom lásky
- 4 Brezová pod Bradlom
- 5 8. máj
- 7 1. máj
- 9 Martin Kraus a Bublinová show
- 10 Rozprávková komédia Kačky rapotačky
- 11 Pesničkál Návrat – Divadlo Théátrum

1. Sviatok práce
Sviatok sv. Jozefa robotníka, patróna všetkých pracujúcich
3. Deň Slnka
Svetový deň slobody tlače (UNESCO)
4. Výročie úmrtia M. R. Štefánika
Medzinárodný deň hasičov
Sviatok sv. Floriána – patróna hasičov
5. Medzinárodný deň pôrodných asistentiek
Svetový deň hygieny rúk
6. Medzinárodný deň bez diét
7. Svetový deň astmy
8. Svetový deň červeného kríža
9. Deň Európy
Európsky deň opery
10. Svetový deň – pohybovým k zdraviu
11. Svetový deň spravodlivého obchodu
Medzinárodný deň sťahovavých vtákov
12. Európsky deň minerálov
Svetový deň ošetrovateliek
Deň matiek
Svetový deň modlitieb za kňazské a reholné povolania
13. Deň tulipánov
15. Medzinárodný deň odporcov vojenskej služby
Svetový deň atletiky
Svetový deň rodiny
17. Svetový deň hypertenzie
Svetový deň telekomunikácií
18. Medzinárodný deň múzeí
19. Svetový deň hepatitídy
20. Medzinárodný deň klinických experimentov
Medzinárodný deň stepu
Svetový deň masmédií

21. Svetový deň kultúrnej rozmanitosti pre dialóg a rozvoj
Medzinárodný deň mlieka
22. Medzinárodný deň biologickej rozmanitosti
23. Svetový deň korytnačiek
24. Európsky deň národných parkov
25. Sviatok sv. Urbana – patróna vinohradníkov
Medzinárodný deň nezvestných detí
Deň Afriky
27. Medzinárodný športový vyzývaci deň
28. Deň Amnesty International
Medzinárodný deň akcii pre zdravie žien
Medzinárodný deň džezu
Európsky deň susedov
29. Medzinárodný deň príslušníkov mierových misií OSN
Medzinárodný deň sklerózy multiplex
31. Deň otvárania studničiek
Svetový deň bez tabaku (WHO)

MÁJ JE ČASOM LÁSKY AJ ZÁBAVY. AKÉ TRADÍCIE V SEBE SKRÝVA TENTO MESIAC?

Predvečer 1. mája patrí jednej z najznámejších slovenských tradícií - stavaniu májov. Nie je to ale vôbec také jednoduché. Ako to na Slovensku vyzeralo v tento deň v minulosti? *"Máj bolo obdobie lásky, zblížovania, ale aj tancovačiek. Stavanie májov odštartovalo takú tú ľudovú zábavu, pod holým nebom, ktorá pokračovala celé leto,"* vraví etnologička Katarína Nádaská.

Samotné stavanie májov však vôbec nebolo a ani dnes nie je ľahké. Chlapi museli vytáť niekoľko metrov vysoký strom, väčšinou smrek alebo brezu, ktorý sa potom ozdobí rôznymi stužkami, či mašľami.

Keďže máj pri dome vyvoleného dievčaťa mal vyjadriť úctu a vážny záujem, musel aj dobre vyzerat' a byť pevne ukotvený v zemi, aby nespadol. *"Bola to poriadna robota. Preto si chlapi veľmi pomáhali. Ale aj súperili,"* pokračuje Nádaská.

Súperili aj ženy

Mládenci často museli svoj máj strážiť, aby ho konkurenti nepovalili alebo nepoškodili. Medzi sebou však súperili nielen chlapi. Súperili aj dievčatá o to, ktorá bude mať najvyšší, či najkrajší máj. A keď bolo dievča vychýrená krásavica, mohli jej postaviť pred domom aj niekoľko májov.

Na druhej strane boli dievčatá, o ktoré nebol záujem, či staré dievky, teda dievčatá, ktoré už mali viac ako 20 rokov. *"Aby starým dievkam nebolo ľúto, dostali aspoň vetvičky do okna. Protivné staré dievky však nedostali nič, čo bola veľká hanba,"* vysvetľuje zvyklosti Slovákov etnologička.

Stavanie májov dnes

Stavanie májov bolo podľa Kataríny Nádaskovej typický vidiecky zvyk, ktorý sa ale postupom času preniesol aj do miest. V súčasnosti sa už v menšej miere stavajú máje pre konkrétne dievčatá. Skôr ich s obľubou umiestňujú na námestie, alebo pred významné budovy v mestách

<https://www.noviny.sk/slovensko/331040-maj-je-casom-lasky-aj-zabavy-ake-tradicie-v-sebe-skriva-tento-mesiac>

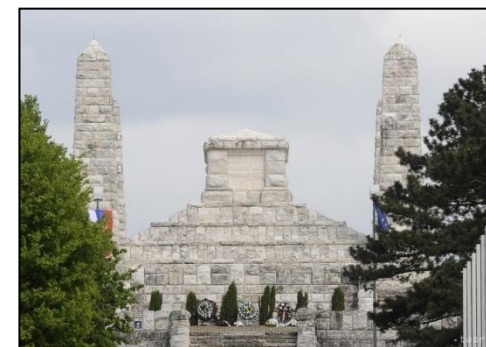
BREZOVÁ POD BRADLOM - 100. VÝROČIE OD SMRTI ŠTEFÁNKA

Mohyla Milana Rastislava Štefánika na Bradle, archívna snímka. Foto: TASR

Celoslovenská spomienková slávnosť pri príležitosti 100. výročia tragickej smrti generála Štefánika ponúkne bohatý kultúrno-spoločenský program.

Ministerstvo kultúry (MK) SR v spolupráci s Úradom vlády SR,

Ministerstvom obrany SR a mestom Brezová pod Bradlom pripravilo Celonárodnú spomienkovú slávnosť pri príležitosti 100. výročia tragickej smrti generála Milana

Rastislava Štefánika. Slávnosť sa bude konať na Mohyle M. R. Štefánika na Bradle v sobotu 4. mája. TASR o tom informovala riaditeľka komunikačného odboru MK SR Barbora Palovičová.

Celoslovenská spomienková slávnosť pri príležitosti 100. výročia tragickej smrti generála Štefánika ponúkne bohatý kultúrno-spoločenský program. Charakter pietneho aktu bude umocnený aj preletom súčasnej a historickej leteckej techniky. Štefánikov odkaz pripomenie aj zapálenie vatier a spievanie hymnických piesní v podaní Mužského cirkevného spevokolu ECAV Brezová pod Bradlom.

V podvečerných hodinách sa návštevníci môžu tešiť na vystúpenie folklórneho súboru Brezová a Orchestru ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu na Námestí generála M. R. Štefánika v Brezovej pod Bradlom. Následne bude inaugurovaná príležitostná poštová známka v hárčekovej úprave venovaná Československým légiám a Milanovi Rastislavovi Štefánikovi. Kultúrny program uzavrie koncert Štátnej opery Banská Bystrica v evanjelickom kostole v Košariskách.

M.R.Štefánik je výhercom súťaže Najväčší Slovák, a to hovorí za všetko. Každému odporúčame, aby si prečítal a získal informácie o tomto veľkom človekovi, ktorý za svoj krátky život dosiahol toho veľmi veľa v rôznych oblastiach politiky, vedy a pod.

Čítaj ďalej: <https://www.aktuality.sk/clanok/480017/5-faktov-ktore-ste-o-milanovi-rastislavovi-stefanikovi-nevedeli/> alebo https://sk.wikipedia.org/wiki/Milan_Rastislav_%C5%A0tef%C3%A1nik

8. MÁJ - VÝROČIE UKONČENIA DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY V EURÓPE

Dňa 8. mája si krajiny EÚ pripomínajú výročie ukončenia druhej svetovej vojny v Európe. Deň víťazstva nad fašizmom je štátnym sviatkom aj Slovenskej republiky.

Druhá svetová vojna vypukla 1. septembra 1939, keď hitlerovské Nemecko napadlo Poľsko. Vojská agresorov (najmä Nemecka a Japonska) v prvých rokoch vojny dosahovali veľké víťazstvá na všetkých frontoch. K obratu v prospech spojencov, na čele ktorých stáli veľmoci - ZSSR, Veľká Británia a USA došlo na prelome rokov 1941 a 1942, keď sovietske vojská odrazili nápor fašistov v bitke o Moskvu. O rok neskôr zopakovali prelomový úspech v bitke o Stalingrad. Tú Červená armáda víťazne zavŕšila v zime v roku 1943.

Západné veľmoci začali obmedzovať rozpínanosť fašistickej moci a teroru predovšetkým zastavením nemeckého ťaženia v severnej Afrike (1942-1943), dobytím Sicílie (1943) a úspešným vylodením v Normandii (1944).

Na prelome apríla a mája v roku 1945 bolo len otázkou času, kedy zdecimované fašistické Nemecko, hlavný agresor vojny, bude donútené podpísať kapituláciu.

Dňa 2. mája 1945 1. bieloruský a 1. ukrajinský front Červenej armády dovŕšil porážku nemeckých obranných zoskupení pri Berlíne. Hlavnému vyjednávačovi ZSSR generálovi Vasilijovi Čujkovovi sa ani po samovražde Adolfa Hitlera nepodarilo dohodnúť kapituláciu už prakticky porazeného Nemecka.

Následne západní spojenci totálne rozdrvili nemecký odpor na západnom fronte. Hitlerov nástupca, veľkoadmirál Karl Dönitz, aj keď vedel, že kapitulácia je nevyhnutná, sa najskôr snažil zabezpečiť evakuáciu čo najväčšieho počtu vojakov a civilistov z východných oblastí Nemecka na západ. Medzitým bolo 3. mája 1945 dovŕšené oslobodenie Slovenska, keď posledné zvyšky nemeckých vojsk zlikvidovali v Javorníkoch a Bielych Karpatoch.

S Nemeckom kolaborujúca vláda slovenského štátu aj s prezidentom Jozefom Tisom podpísala kapituláciu 8. mája 1945. Metropolu bývalého Československa - Prahu ohrozovali stále nemecké jednotky, preto 5. mája 1945 vypuklo májové povstanie pražského ľudu.

Dňa 7. mája 1945 o 02.41 h bola v sídle štábu západných spojeneckých vojsk v Remeši podpísaná kapitulácia, ktorú okrem predstaviteľov Nemecka podpísalo osem spojeneckých generálov (ZSSR, Veľká Británia, USA, Francúzsko), pričom 8. mája 1945 do 23.01 h. mali byť ukončené všetky boje.

Sovietske vedenie však pokladalo tento dokument za priebežný a preto sa tento akt podpisu zopakoval z 8. na 9. mája 1945 v sídle sovietskeho štábu v Berlíne-Karlhorste.

Dňa 9. mája 1945 zdolali posledné zvyšky nemeckých vojsk v Prahe, keď českým povstalcami prišli na pomoc sovietske vojská. Časť Európy, ktorú oslobodili západní spojenci, si Deň víťazstva pripomína 8. mája a vo východnom bloku na čele so ZSSR ho oslavovali až na základe oslobodenia Prahy 9. mája.

Po páde socialistického bloku sa vo viacerých východoeurópskych krajinách, až napríklad na samotné Rusko, presunuli oslavy Dňa víťazstva nad fašizmom na 8. mája. V skutočnosti

sa však vojna v máji 1945 ešte neskončila. Mohutné boje prebiehali na Ďalekom východe a v Tichomorí medzi americkými a japonskými vojskami. Až zhodenie dvoch atómových bômb na Hirošimu a Nagasaki urýchlilo kapituláciu Japonského cisárstva, ktorú podpísalo 2. septembra 1945.

Čítajte viac: <https://svet.sme.sk/c/3281093/8-maj-vyrocie-ukoncenia-druhej-svetovej-vojny-v-europe.html#ixzz5p0zEk919>

VÄČŠINA SVETA SLÁVI SVIATOK PRÁCE 1. MÁJA

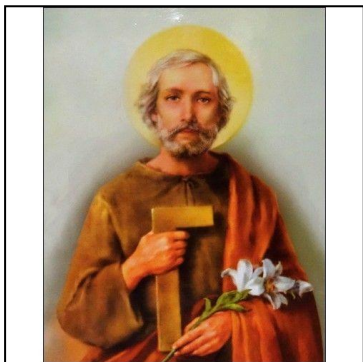
Prvýkrát sa 1. máj oslavoval v roku 1890 v Rakúsko-Uhorsku. Na Britských ostrovoch až 4. mája.

Zakladajúci kongres II. Internacionály v Paríži v roku 1889 stanovil 1. máj za medzinárodný Sviatok práce. Bolo to na pamiatku protestu chicagských robotníkov z 1.-3. mája 1886, ktorý si vyžiadal približne dve desiatky ľudských životov.

V tom čase v USA vstúpilo do štrajku do 350.000 robotníkov z 11.000 závodov za osemhodinový pracovný čas. Časť z nich si ho vymohla a 200.000 robotníkom sa ho podarilo aspoň čiastočne skrátiť.

Na rozhodnutie účastníkov ustanovujúceho zjazdu II. Internacionály zapôsobila aj krvavá dohra prvomájového štrajku v Chicagu, keď polícia 3. mája zabila šesť účastníkov robotníckej demonštrácie, ako aj o deň neskôr bomba z rúk neznámeho provokatéra, hodená medzi účastníkov protestného zhromaždenia na námestí Haymarket, ktorá zabila okrem štyroch robotníkov aj sedem policajtov.

Sedem vodcov chicagského robotníctva odsúdili na smrť a štyroch z nich popravili.

Prvýkrát sa 1. máj oslavoval v roku 1890 v Rakúsko-Uhorsku vrátane Čiech, v Belgicku, Dánsku, Francúzsku, Taliansku, Španielsku, Švédsku, Švajčiarsku, USA a ďalších krajinách. Na Britských ostrovoch až v nedeľu 4. mája.

V roku 1891 sa uskutočňovali robotnícke zhromaždenia aj v Petrohrade. Od roku 1892 sa stal 1. máj dňom bojových akcií za práva pracujúcich i pre robotníkov ruských miest. Veľký rozmach prvomájových akcií pracujúcich na celom svete nastal

po roku 1917.

Zatiaľ čo v Európe sa oslava 1. mája ujala, v USA sa táto tradícia nevytvorila. Dňom práce je prvý septembrový pondelok, rovnako aj v Kanade.

Na Sviatok práce si veriaci katolíckej cirkvi pripomínajú aj sviatok sv. Jozefa robotníka, patróna pracujúcich. Pre katolíkov je 1. máj dňom liturgickej spomienky sv. Jozefa robotníka. Kňazi v kázňach spravidla pripomínajú význam a hodnotu práce, prostredníctvom ktorej človek naplňa Božiu výzvu o využívaní darov zeme, ako to uvádza starozákonná Prvá kniha Mojžišova (Genesis).

Oficiálne vyhlásil sv. Jozefa za ochrancu cirkvi blahoslavený pápež Pius IX. v roku 1870. Pius XII. rozšíril patronát sv. Jozefa na všetkých pracujúcich a od roku 1955 mu zasvätili 1. máj, ktorý sa slávi ako Deň práce.

V bývalom Sovietskom zväze predstavitelia vedenia krajiny a komunistickej strany naposledy stáli na tribúne Mauzólea V.I. Lenina v Moskve 1. mája 1990. V Ruskej federácii od roku 1992 sviatok Prvý máj dostal nový názov - Sviatok jari a práce -, ktorý nahradil názov Pervomaj, používaný predtým od konca 19. storočia. Sviatok jari a práce využívajú odborové organizácie, politické strany a hnutia na politické akcie s vlastnými heslami.

<https://www.teraz.sk/magazin/vacsina-sveta-slavi-sviatok-prace-1-maj/322493-clanok.html>

MARTIN KRAUS A BUBLINOVÁ SHOW

ROZPRÁVKOVÁ KOMÉDIA KAČKY RAPOTAČKY

DIVADLO CROCUS THEATRE

PESNIČKÁL NÁVRAT - DIVADLO THEÁTRUM

